

stijl

kenny b

BRON
VAN

Gelinkt

Hoe *Kenny B.* een jaar na zijn doorbraak zijn zegeningen telt. 'Waar waren jullie al die tijd, zeg ik weleens op het podium.'

productie **DESI RIDDER**

fotografie **CASPER RILA**

visagie **HANNEKE DE HERTOEG**

styling **CLYDE SEMMOH**

Jas van **Corneliani** prijs op aanvraag
Trui van **Scaglione** € 320
Sjaal van **stylist**
Broek van **River Island** € 39,95
Zonnebril van **Dick Moby** € 169

Pak van **Boss** € 649
Overhemd van **Essential Antwerp** € 135
Choker van stylist
Ringen van **Kenneth** en stylist

*'Ik was niet vanuit
Suriname naar hier gekomen
om dozen uit te pakken.
Ik had mijn mama beloofd
om muziek te maken'*

H

ij nadert het zebra-pad. Lange benen, trage tred. Dreadlocks die tot over de helft van zijn rug reiken, deels bijeengebracht in zijn kenmerkende knot. Een geknoopte sjaal om zijn nek, nog een handelsmerk (maar daarover later meer). Een zonnebril verbergt zijn geduldige ogen.

Een rustige straat tegen een leeg winkelcentrum op een dinsdagmiddag in Tilburg. Geen voertuig te bekennen, maar Kenny B. wacht met oversteken tot het stoplicht op groen springt.

*Zeven magere jaren en dan weer zeven en zeven. Na regen komt zonneschijn, maar waarom blijft het regenen?
Alles lijkt mislukt maar jij gaat door, want er zit niets anders op.
Weinig kans dat dit iets wordt. Denk je.
En ineens is het moment dan aangebroken, Dat je krijgt wat je toekomt, waar je zo lang op hebt gewacht.*

(uit: *Na regen komt zonneschijn*)

Op elke man ligt die druk: ga op pad, *kill the beast* en kom dan terug naar het kamp. Als iemand deze weg glansrijk aflegde, was het wel Kenny B., ofwel Kenneth Bron, de zanger van wie in Nederland niemand gehoord had tot hij vorig jaar op 53-jarige leeftijd de hit had die iedereen nu kan meezingen: *Parijs*.

Het leverde hem records op, zeven platina platen en volle zalen. Mensen van zes tot 75 jaar, hij krijgt echt iedereen voor zijn neus. Juichende massa's als hij het podium betreedt (nooit met groot licht, hij heeft last van serieuze migraine, vandaar ook die zonnebril) en inzet: 'Frisse morgen in Parijs...'

De muziek is er altijd geweest; hij komt uit een muzikale familie. Zijn moeder kon hem helemaal aan gort zingen. Zijn zusje ook, en zijn oom ook. Maar zijn verhaal begint met

de Surinaamse geschiedenis. Die kleurt zijn hele levenswandel. Als opgroeiende jongen in Paramaribo wordt hij gediscrimineerd vanwege zijn afkomst – Bron is een Aukaanse marron, een nazaat van naar de Surinaamse binnenlanden gevluchte slaven. In het leger schopt hij het tot politiek commissaris. Even werkt Bron in het houtbedrijf van zijn vader, totdat – we spreken over de jaren tachtig – het Nationaal Leger van Desi Bouterse in een strijd verweekeld raakt met het Junglecommando onder leiding van Ronnie Brunswijk (de Binnenlandse Oorlog, 1986-1992). Brunswijk is ook een marron, hij en Bron zijn neven. Bron sluit zich bij hem aan en wordt Brunswijks woordvoerder bij de vredesonderhandelingen.

Dan, als volgens Bron 'de omstandigheden ernaar zijn,' vertrekt hij naar Nederland. Terwijl in Suriname de vrede getekend wordt, woont hij, in afwachting van zijn verblijfsvergunning, enige tijd in een asielzoekerscentrum in Zeewolde.

In 1992 vestigt Bron zich in Tilburg. Hij werkt in een fabriek – kersen op taarten leggen, dozen uitpakken, aluminium smelten in een oven van 750 graden. 'Productiewerk' noemt hij het zelf. 'In Suriname gaf ik les in het leger,' vertelde hij wel eens aan zijn collega's in de fabriek. 'Ja jongen, dat zal wel,' kreeg hij dan te horen. Hij krabde zich soms wel achter de oren. 'Ik was niet vanuit Suriname naar hier gekomen om dozen uit te pakken. Ik had mijn mama beloofd om muziek te maken.'

Maar zo ver is het nog niet. Het grootste deel van het inkomen dat hij verdient in de aluminiumfabriek in Drunen, wendt hij aan om een schuld in te lossen die niet de zijne is. Een kennis, een ogenschijnlijk lieve man, religieus nota bene, had hem om hulp gevraagd. Bron leent hem tijdelijk zijn huis, om er later achter te komen dat deze man ervandoor is met zijn hele huisraad, Bron achterlatend met een schuld van twaalfduizend euro op zijn naam aan niet betaalde huur en allerhande telefoonabonnementen. Drie dagen in de week werkt Bron voor de schuld; de andere twee dagen voor zijn eigen levensonderhoud – lange werkweken in ploegendienst. Het beetje tijd dat hij overhoudt, besteedt hij aan zijn muziek. Bron: 'Het was pijnlijk. Maar wat kon ik doen?' Hij lacht – het ligt ver achter hem. 'Ik heb er leuke vrienden aan overgehouden. En ik wil het resultaat van dit alles ook zeker niet meer inleveren.'

Armoede was het niet. Hooguit verheven armoede. 'Ik had een dak en mijn fiets, en een auto, al stond die niet op mijn naam. Het was ook niet

Trui van Scaglione € 320

*'Als jij een hand reikt
van peace, dan ben ik
er meteen. Want ik weet
wat oorlog is'*

Trenchcoat van Canali € 4.870
Overhemd van Canali € 270
Broek van Canali € 480
Blauwe sjaal van Atelier Scotch
prijs op aanvraag
Loafers van Santoni € 790
Zonnebril van Dick Moby € 169
Horloge van Renard € 139

zozeer de financiële schuld. De emotionele schuld was veel groter.'

Het is 2008. Bron loopt tegen de vijftig en besluit nu alles te doen in dienst van de muziek. 'Dat kwam door mijn geloof erin. Ik dacht: dan maar schulden. *I give it a go*. Ik kon het niet langer laten kabbelen.'

Geholpen door zijn vriend Cliff Waterberg brengt hij, vanuit Nederland, in Suriname enkele albums uit. Die slaan aan en Bron scoort er meerdere nummer 1-hits. Maar platen worden er niet verkocht in Suriname. Het land kent geen muziek-industrie. Bron neemt het de mensen niet kwalijk. Wie gaat er originele cd's kopen als je gratis kunt kopiëren? Ook dit levert in Suriname verwarring op, want hoe kan iemand zo veel hits hebben en toch in een fabriek moeten werken?

Alles verandert als Kees de Koning, baas van platenmaatschappij TopNotch, op reis is in Suriname en daar de muziek van Kenny B. hoort. Terug in Nederland zoekt hij Bron op en vraagt hij hem om in het Nederlands te gaan zingen. Bron: 'Hij is een pitbullachtig mens; hij laat niet los voor hij heeft wat hij wil. Mijn houding was altijd: *we shall see*.' Overtuigd van de keuze voor Nederlandse teksten is hij niet. 'Ik dacht: zullen mensen mijn accent wel diggen?'

Hij heeft een goed festivalseizoen gehad en een succesvolle clubtour, als je het hem vraagt. Daar stond hij dan, op alle grote festivals – Lowlands, Concert at Sea – met zijn band, zijn dansers en blazers. Zo veel optredens, zo veel meer dan hij gedacht had. En dit jaar ziet het er opnieuw goed voor hem uit. Hij heeft een nummer opgenomen met Doe Maar en eentje met Ali B, waarin Bron 'een soort van *featuring*' is. Hij heeft een solide band opgebouwd met Bram Wouters, met wie hij al 25 jaar bevriend is. Sinds begin vorig jaar is Wouters zijn bandleider.

Zijn succes kon ontstaan doordat hij er klaar voor was. 'Als je een single maakt, moet je erbij zijn om het te backen. Op één hit kun je niet teren, je moet ook een show hebben. Dat optreden, het spelen met een band, dat heb ik niet in één jaar geleerd, dat heb ik in al die jaren geleerd.'

Het nummer *Parijs* schreef hij aan het einde van 2014. Hij woonde antikraak in een klaslokaal. 'Mijn leven zag er niet slecht uit. Tuurlijk vond ik het moeilijk om het financieel te bolwerken. Er zat consistente groei in mijn schulden...' Bron moet hard lachen. De

'Ik respecteer het recht van mensen om te zeggen dat iets typisch Nederlands is, en dat ze het zo willen houden'

deurwaarder werd een vriend. 'Als je al drieduizend euro achterstaat en je betaalt weer je huur niet, maar je wordt toch niet op straat gezet, dan ben je wel een vriend. Maar die deurwaarder las ook de krant. Hij had er geloof in.'

Dan: 'Soms lijkt het alsof alles is voorbestemd. Maar dat is dan toch *beyond my comprehension*.'

We zitten in een grand café in het centrum van Tilburg. Zijn doorbraak ligt nu een jaar achter hem. De schulden zijn afbetaald. Bron is verhuisd, de school waar hij woonde wordt binnenkort gesloopt. Tegenwoordig woont hij in een huis met een tuin. Zeker, het is wel leuk. Praatjes maken met de mensen in de buurt. Maar het huis inrichten, dat is ergens gestokt. 'Het staat er. Een bank, tv, computer, mijn prijzen. Maar dan.' Hij lacht,

Cv Kenny B

In Suriname had hij al veertien nummer 1-hits toen Kenny B. (Paramaribo, 1961) vorig jaar doorbrak met de zomerhit *Parijs*, dat hij uitbracht bij TopNotch, het label van Kees de Koning. Kenny B. was de eerste Nederlandse artiest die meer dan een miljoen Spotify-streams in één week tijd wist te behalen. Zijn Nederlandse debuutalbum leverde zeven keer platina en een kast vol awards op. Kenny B. heeft vijf kinderen in de leeftijd van 8 tot 34 jaar. Hij woont in Tilburg. Zijn tweede album verschijnt naar verwachting volgend jaar.

bijna verontschuldigd. 'Ik worstel nog met bezit. Je goed voelen, ergens kunnen slapen, dat gaat niet over spullen. Het is wel representatiever om in een huis te wonen, dat wel. Maar dat je alles al hebt en zegt: kijk wat ik aan de muur heb hangen! Eh, laat me raden, iets met een lijst eromheen?' Bron lacht hard.

Zijn dagen vullen zich met het schrijven van nieuwe songs, interviews, repetities, demo's luisteren, shows en de gedeelde zorg voor India, zijn jongste dochter van acht. Hij toont zijn e-mailberichten, de meeste zijn afkomstig van Flip, zijn manager. 'Allemaal zakelijk. Allemaal Flip, Flip.'

Maar er is ook nog zoiets als social media. Bron zou zijn dagen kunnen vullen met alleen al het beantwoorden van al die berichten. Hij ontkomt er niet aan. Ze komen van mensen die bepaalde steun haalden uit zijn muziek, of mensen die hun eigen muziek willen laten horen. 'Die zetten er dan bij: niet geschoten is altijd mis. Dan denk ik: moet ik dan degene zijn die weer mis zegt?'

Bron kan het slecht naast zich neerleggen. 'Ik kom zelf uit die positie – dat iets van iemand willen, dat je wil dat ze naar je luisteren. Ik heb ooit ook iets gestuurd naar een zanger. Maar hij heeft er nooit op gereageerd. Terwijl ik dacht: dit is toch goed?' Hij lacht weer, luid en gul.

Hij zucht. 'Mensen kunnen zien dat je hun bericht hebt gelezen. Ik ben al weken bezig met een vrouw die ik een oude cd van me heb beloofd. Telkens duikt ze weer op, en dan voel ik me slecht. Ik ken mensen die gewoon doorlopen. Maar ik vind het geluk van één persoon belangrijk. En dan nog zullen er mensen zijn die zeggen: 'Ja doe Kenny, je kletst, je hebt mijn bericht nooit beantwoord.' Lacht.

'Wanneer verdien je iets? Waarom krijg ik volle zalen? Als ik speciaal zou zijn, weet ik niet waarom. Ik kan niet een reden bedenken waarom ik het wel krijg en een ander niet. Je snapt mijn dilemma wel, hè? Dat ik dankbaar ben. Dat ze boven zeggen: die Kenny is *so nice*, hij krijgt het. Maar er worden ook onschuldige mensen vastgezet en vermoord. Wat is geluk? Als jij en je vrouw en je twee kinderen het goed hebben? Het kan zijn, maar hou er rekening mee dat het niet lang duurt. Daarna sta je weer in de file. Wat kan je claimen? Dat je er hard voor hebt gewerkt?'

Zijn muziek moet luchtig genoeg zijn. Er zijn van die genres, heavy metal bijvoorbeeld, die trekken ook volle zalen. 'Dus er zullen zat mensen zijn die denken wat een bagger maakt die Kenny.' Bron heeft zijn eigen geluid. ↗

'Ik ga geen *bachata* maken. Of echte volksmuziek, dat vind ik ook mooi, maar dat is niet mijn ding. Ik ben ook niet zo van dat *rastareggae*. *Judgement day*, daar heb ik niks mee. Mijn muziek hoeft geen doel te dienen behalve lekkere muziek te zijn.' Daarbij is het leuk als mensen er iets van kunnen leren, of herkenning en troost vinden. Dat lied *Na regen komt zonneshijn* schreef Bron nota bene vóór zijn doorbraak.

'Het zal wel tijd worden dat ik de dingen kan rijmen. Maar hoe meer ik weet, hoe ingewikkelder het wordt. Eerst was er de aarde, toen was er licht en toen werd de mens geschapen. Tot je erachter komt dat de rest al negen miljard jaar bestaat. Haha! Dat bepaalt mijn kijk op de wereld, voor een deel. Wij weten zo veel niet. We zouden meer *humble* moeten zijn.'

Soms ziet hij langs de snelweg een koe. Dan roept hij: *Not me!* Hij eet geen vlees. Zijn geluk kan niet ten koste gaan van andere levende wezens. Natuurlijk, hij kan soms ook zijn momenten pakken. 'Als ik bij mijn broertje ben, die dan zegt: 'Kenneth, jij bent echt goed bezig! You did it man.' Dan is het: *'Yes maaan!* De zaal was vol! Ze hebben geklapt en alles! *Yes nigger, we did this!*

Maar dan, hoe lang dat duurt? 'Ik ben wel *blesed*. Maar ik ben ook niet zo gauw onder de indruk van iets.'

Op uitnodiging van Walter Stokman, de documentairemaker die over zijn leven een film maakte, reisde Bron afgelopen december voor het eerst sinds *Parijs* naar zijn geboortegrond. Hij bezocht zijn oude vrienden. En de Granman, Bono Velantje, het grootopperhoofd van zijn stam. Dat de koning van de Aukaanse marrons hem wilde ontvangen, ziet hij als een grote eer. 'In de eerste plaats ben ik Surinamer. Maar ik hoor ook dáár bij. Ik wil waardering van hem. Hij is de baas, al is het zonder de pracht en praal van een gewone koning. Hij woont nog steeds met zijn mensen in de jungle. Terwijl er destijds blanken waren, met wapens – en dat zeg ik zonder enige wrok, want ik weiger iemand erop aan te spreken – maar die hebben ons niet kunnen verdrijven. We zijn er nog steeds.'

Juist omdat hun positie niet de beste is in Suriname, wil Bron zijn cultuur uitdragen. 'Maar laten we wel proberen iets te betekenen op een positieve manier. Dat is de morele verplichting die we hebben. Ik weet zeker dat mijn overgrootvader zou willen zien dat ik in vrede leef met de kinderen van zijn beulen. Als jij een hand reikt van *peace*, dan ben ik er meteen. Want ik weet wat oorlog is.'

Sinds vorig jaar heeft hij weer een bankpas. Hij heeft er een Mercedes mee gekocht

Het mooiste was dat de Granman opmerkte dat Bron op het podium altijd een sjaal van pangistof draagt – pangistof is het enige wat de marrons hadden toen ze vluchtten. 'Ik draag het mijn hele leven al. Alle Surinamers weten dan: hij is van de marrons. Dat de Granman dat heeft gezien, wauw.'

De café-eigenaar komt naar hem toe. Hij wil Bron heel even het nieuwe deel van zijn café laten zien. Was hij daar al eens geweest? We nemen een kijkje. Het gesprek komt op de liefde. De eigenaar vertelt dat hij en zijn vrouw dit jaar 36 jaar bij elkaar zijn. 'Dat is mij niet gelukt,' lacht Bron. 'Maar jij hebt heel veel liefde te geven,' zegt de café-eigenaar. Bron: 'Ik zou ook weleens thuis willen komen en dat ik dan tegen iemand kan zeggen: wie heeft dat lege pak terug in de koelkast gezet?' Hij lacht. 'Maar ik zou ook niet met mezelf kunnen leven.'

'Je hebt vrouwen die niet kunnen delen,' mijmert de eigenaar. Of we nog een drankje van het huis willen?

Van alle talen voelt Bron zich nog het meest vrij in het Nederlands. Het Surinaams kent veel minder woorden. Daarom is het prettig om Nederlandse songs te schrijven. Tuurlijk, op een podium 'Everybody happy?' roepen, klinkt net even wat anders dan 'Iedereen blij?' Daar ligt nog een terrein om te ontdekken.

Hij voelt zich Nederlands. 'Maar als je ergens gaat, weet dan wat je plek is, dat heb ik van mijn mama. Tuurlijk, ik heb hier rechten, mensen moeten niet op mijn kleur letten als ik in een verkeersongeval beland en hulp nodig heb.' Maar op bepaalde momenten moet je *humble* zijn. Omdat je bijvoorbeeld geen band hebt met de cultuur. *Praat Nederlands met me* – mensen zingen het uit volle borst, het betekent iets voor ze. In mijn tijd ging je in het leger omdat je bereid was te sterven voor het land waarvoor je ouders hadden gevochten. Ik zou nu zelfs bereid zijn om voor Nederland te vechten. Maar ik zou minder bereid zijn om voor Engeland te vechten, snap je, of voor Thailand. Ik respecteer het recht van mensen om te zeggen dat iets typisch Nederlands is, en dat ze het zo

'Geen patserige hoor. Gewoon een A-Klasse'

willen houden. Ik gun mensen hun chauvinisme. Iedereen heeft dat. In Suriname

ook. Ik krijg veel support uit Suriname, gewoon omdat hun vlag naast mijn naam staat. Maar het verdedigen van je soort zoals dieren dat doen, dat is niet meer nodig.'

Zijn tweede album moet goed zijn. Maar als mensen een tweede *Parijs* willen: dat heeft hij niet beloofd. 'Liever een vrije magere wolf dan een vette hond aan de ketting. Die is van mijn mama en dat zal ik altijd blijven koesteren. Ik sta heel positief in het leven. Maar dat relativeren, ik ontkom er niet aan. Mijn grootste effort zal zijn: om zo te blijven. Dat ik van mensen zal houden.'

'Waar waren jullie al die tijd, zeg ik weleens op het podium. De muziek was er al, maar de omstandigheden waarin ik die wilde maken, waren er niet altijd. Ik had ook weleens lekker op vakantie willen gaan. Serieus, dat heb ik nooit gedaan.' Lacht. Dan: 'Ik dacht niet eens aan een doorbraak. Ik hoopte dat ik ooit een paar clubshows kon gaan doen. Dat ik gewoon kon leven van de muziek. Nooit heb ik gedacht aan zoiets als een award. Met mijn accent had ik niet gedacht dat het zou gebeuren.'

Sinds vorig jaar heeft hij weer een bankpas. Hij heeft er een Mercedes mee gekocht. 'Geen patserige hoor. Gewoon een A-Klasse. Maar dat ik erin rij, is een van de wonderen van de 21ste eeuw. Het is niet *likely* voor een man als ik in deze stad. En ik geniet ervan. Maar ik heb geen verlanglijst. Ja lekker eten, dat wil ik wel. Misschien dat ik ooit nog wat behoeftes kan kweken. Maar eerlijk is eerlijk, ik denk vaak genoeg: Kenneth, je hebt meer dan je ooit had durven dromen.'

Jasje van **Tommy Hilfiger** € 399
T-shirt van **River Island** € 24,95
Broek van **Hugo** € 159
Schoenen van **Clarks** € 130